

givne Lovbestemmelser angaaende Strandingsvæsenet udvides til ogsaa at gjælde for Bornholm.

(Lovforslaget findes i Tillæg A Sp. 3357).

Forslagsstilleren (Dam): Ved Indbringsen af nærværende Lovforslag angav jeg kun ganske kort den ydre Foranledning til, at Forslaget er fremkommet ved Initiativ fra min Side, og jeg skylder derfor det høje Thing nærmere at komme ind paa, hvad det dreier sig om med Hensyn til Indholdet af Lovforslaget. Det vil jo findes ganske naturligt, at det herved kommer til at dreie sig om en Sammenligning mellem, hvad der i det vedkommende Forhold er de almindelige gjældende Bestemmelser for Danmark, og hvad der er særlige Rettsforrifter for Bornholm, og jeg vil derfor med den høitærede Formands Tillæbelse komme til at benytte mig af Oplæsning af trykte Rilder, navnlig af Love og Reskripter. I det særlige bornholmske saakaldte Reglement, nemlig det i gl. Reskript af 21de Mai 1785 hedder det i § 5: „Saasnart Bragt indtræffer paa Øigden, skal den Gaardmand eller Udbygger, som boer Strandingsstedet nærmest, eller den, som bliver det først vaer, tilkjendegive det for den nærmest boende Over- eller Underofficer, som uforøvet med ridende Bud har at give Efterretning derom til den bestandige Forbjergger i Sognet, Over-Opseerne, Solderen, Herredsfogdens nærmeste Lødbetjent, Bragt-Kommissionæren og den i Distriktets By bestiktede bestandige Forbjergger.“ I Forbindelse hermed hedder det i § 6: „Saasnart Anmeldelsen om Bragt er fket, og de i foregaaende Paragraf ommeldte Personer have faaet Kundskab om Strandingen, forsøe de sig derhen, og By- eller Herredsfogden, Bragt-Kommissionæren og den eller de bestandige Forbjerggere gjøre strax Anstalt til at bjerge Skibsskollene.“ Til Sammenligning hermed hedder det i den almindelige for Danmark gjældende Forordning af 28de December 1836 angaaende, hvad der i Strandingstilfælde skal iagttages, § 1: „Det skal fremdeles, som hidtil, være en almindelig Pligt for alle Bore Undersaatter, naar de bemærke, at noget Skib er i Fare, eller at strandet Gods indriver paa Kysterne, da at iagttage Alt, hvad der kan tjene til at redde Menneskene og bjerge Gods, hvortil i Særdeleshed hører uforøvet at give Strandfogden eller den, der træder i dennes Sted, Underretning. Løbser, Strandfogder og de, der i enkelte Distrikter ere ansatte som Forbjerggere, ere ogsaa forpligtede til paa de Tider, der lade Forulphælse paa Søen at befrugte, ideligen at indfinde sig paa Stranden og være belavede paa de i paakommende Tilfælde fornødne Redningsmidler.“ Det forekommer mig nu klart, at disse almindelige Bestemmelser ere meget mere henfigts-

mæssige, forsaavidt der er mindre Omkost, der er hurtigere Expedition for at komme Strandede til Hjælp ved Bjerugning af Mandstabs og Gods. Dernæst hedder det i § 6 i det særlige bornholmske Reglement, at „Skipperen eller de paa Skibet Høstkommanderende tilspørger derpaa, om han tiltror sig at bjerge Skib og Gods med egne Følt, hvilket dog ikke bør ske paa en pludselig og overrumplende Maade, saa at han ei faar Tid at betænke sig“. Der synes for min Betragtning at være noget Stødende, for ikke at sige Prangeragtigt, i den Bestemmelse, at man saaledes begiver sig ud, før man bliver kaldet, og i Modsetning dertil hedder det da ogsaa i den almindelige Strandingslovs § 4, at, saalænge Skipperen eller Nogen, der træder i hans Sted, er tilstede, maa Ingen under Foregivende af at komme ham til Hjælp komme ombord paa hans Skib mod hans Villie. Jeg foretrækker denne sidste Bestemmelse fremfor den, der er gjældende Ret paa Bornholm. Endelig er der i § 5 af den almindelige Lov en Bestemmelse, som jeg finder meget henfigtsmæssig, men som jeg savner i det særlige Reglement. Det hedder i § 5, at i Almindelighed skulle alle dertil dygtige Mandspersoner af Almuen paa Opfordring af Strandfogden eller andre Vedkommende være pligtige til at indfinde sig for at tage Del i Bjergningsarbeidet. Der indeholdes endvidere i § 7 af det særlige Reglement en Bestemmelse, som jeg ikke finder heldig. Der siges nemlig der, at der skal altid være nærværende ved Strandinger enten Byfogden eller, paa hans Vegne og i hans Forsald, Bystriveren, saa og enten Herredsfogden eller, paa hans Vegne og i hans Forhold, Herredsstriveren. Jeg antager for Næsten, at der ved „Strandingen“ forstås Strandings- eller rettere Bjergningsstedet, thi om Strandingen i egentlig Betydning kan der jo ikke være Tale, da den jo sædvanligvis er foregaaet, før de Vedkommende ere komne tilstede. Jeg tror, det er unødendigt og ogsaa befoelstigt, at disse Mænd, som forøvrigt, tror jeg, ikke have nogen videre Sagkundskab til at lede disse Sager, skulle være tilstede. De kunne kun forstyre det Hele. Jeg tror ikke, det er til nogen videre Nytte. Saa hedder det videre i det særlige Reglement i den samme Paragraf, nemlig § 7: „og bør det bero med Kontrakten, til en af dem, som have Overoplygt med Bragt, kommer til Stedet, hvor han da endelig bør afgjøre hvor stor Bjerigelønnen bør blive, og dermed skulle begge Parter være fornøiede.“ I Modsetning hertil hedder det i den for Danmark almindelig gjældende Bestemmelse, nemlig i § 6 af Strandingsloven, at der ikke kan være Tale om den Betaling, som foreskrives i D. L. 4—4—5, men at Bjerigelønnen altid skal være under en Krediedel, og den maa mere eller mindre sjerne sig derfra, altsaa saa vidt muligt gaa bort fra en Krediedel til noget Mindre. Angaaende Bjerigelønnen for Enkeltmand og dens Størrelse, da kan